הַמַּפְקִיד פֶּרֶק שְׁלִישִׁי בָּבָא מְצִיעָא לד

מסורת הש"ס

מי ייסר דמגנבא. שעתיד לרוגנב דליקני ליה בפל בשעת מסירה דעל כרחך משעת מסירה בעי לאקנויה שמשכה ממנו על מנת כן: נעשה כאומר ו״. בשעה שמשכה לו דקרן על מנת שיהא לבא של שומר והרי היא כמשכה לו על מנת כן שאם תגנב וישלם לו קרן שתהא פרה קנויה לו משעה שמשכה רמגלה בשגנב דגנב של שומר היתה פרה פבר היא בעולה: אי הכי. דמגלה שהיתה שלו משעה ראשונה חבה אף בגיזות וולדות שהיו לה משבאה לעיתו דהיון דגנב ולה ושולם ומגלחת שלו למפרע: פסקא. פסקה הדבר בכל אדם שדעתו לקרות בכל אם יבא לכך ואין דעתו לקרות הולדות: נעשה כאומר ו״. בשעה שמסרה לו: לשתגנב ותרצה ותשלמני. אם תגנב לו הקרן: פמוך לגניבתה קנויה לך. שעה אחת לפני גניבתה תהא הפרה קנויה לך והיא פבר ליה בעולה: קושיא דר׳ זירא. לולמגלח בתרא ליפא לקמקניי גיזות וולדות דהא סמוך לגניבתה הוא דמקניי: א״נ דהוה קיימא באגם. בשגנבה גנב לולמגלח בתרא לא קני בפילה דהא סמוך לגניבתה לא קיימה בחזקה דהוא שעתא לא הוה ובמאי תקני ו״ת תקני לו משיכה לאחוזה שמשכה לו על מנת לקנותה שעה הסמוכה לגניבתה הא אמרינן בכתובות בפרק שנפתה (דף פב.) האומר לחבירו משוך פרה זו ולא תיקני לך אלא לאחר שנשיס לא קנה: השואל דרה ובגבה ובו׳. אע״פ שהשואל חייב בגניבה ואבידה מ״מ אם רוצה לשלם ולעמוד בשבועה הלכך כי אמר בשבועה הלכך כי אמר נגבה ומתה שואל שאמר הריני משלם לא מקני ליה בפילה בביאי הוה ליה למפטר נפשיה במתה מחמת מלאכה לא שכיח איבא דאמרי אמר רב בפא שואל נמי דין שאמר הריני משלם מקני ליה בפילה דאי בעי פטר נפשיה במתה מחמת מלאכה אמר ליה רב זביד הכי אמר אביי ישואל עד שישלם מאי טעמא הואיל וכל הנאה שלו בדיבורא לא מקני ליה בפילה תניא בפוריתיה דרב זביד ״השואל פרה מהבירו נגנבה וקרדם השואל ושילם ואח״כ נמצא הגנב משלם תשלומי כפל לשואל לישנא קמא דרב בפא ודאי לא הויא תיובתא אמר לך רב בפא מי אליבא מפתניתין דקתני שילם ואוקימנא באמר הכא נמי באמר מי דמי התם לא קתני קדם הכא קתני קדם מאי קדם קדם אמר הא מדקתני גבי שוכר ואמר וגבי שואל קדם ש״מ דוקא קתני מידי *גבי הדדי תניא שיילינהו לתנאי דבי רבי חייא ודבי ר׳ אושעיא ואמרי גבי הדדי תניין פשיטא אמר אני משלם והזר ואמר הריני משלם הא קאמר הריני משלם והזר אלא אמר הריני משלם והזר

מי ייסר דמגנבא ואם תימצי לומר דמגנבא מי ייסר דמשתכח גנב ואי משתכח גנב מי ייסר דמשלם דלמא מודי ומפטר *אמר רבא נעשה כאומר לו לבשתגנב ותרצה ותשלמני הרי פרתי קנויה לך מעכשיו אמר רבא נעשה כאומר לו לבשתגנב ותרצה ותשלמני סמוך לגניבתה קנויה לך מאי בינייהו איכא בינייהו קושיא דרבי זירא אי נמי דהויא באגם: שילם ולא רצה לשבע [וכו׳]: *א״ר חייא בר אבא א״ר יוחנן לא שילם שילם ממש אלא כיון שאמר הריני משלם הרי הוא רצה אע״פ שלא שילם *אלא *מהא דלמשמע מינה תניא כותיה דר׳ יוחנן *השואל פרה מהבירו ונגנבה ואמר הלה הריני משלם ואני נשבע ואח״כ נמצא הגנב משלם דלמא מודי ומפטר נפשיה במתה מחמת מלאכה לא שכיח איבא דאמרי אמר רב בפא שואל נמי דין שאמר הריני משלם מקני ליה בפילה דאי בעי פטר נפשיה במתה מחמת מלאכה אמר ליה רב זביד הכי אמר אביי ישואל עד שישלם מאי טעמא הואיל וכל הנאה שלו בדיבורא לא מקני ליה בפילה תניא בפוריתיה דרב זביד ״השואל פרה מהבירו ונגנבה וקרדם השואל ושילם ואח״כ נמצא הגנב משלם תשלומי כפל לשואל לישנא קמא דרב בפא ודאי לא הויא תיובתא אמר לך רב בפא מי אליבא מתניתין דקתני שילם ואוקימנא באמר הכא נמי באמר מי דמי התם לא קתני קדם הכא קתני קדם מאי קדם קדם אמר הא מדקתני גבי שוכר ואמר וגבי שואל קדם ש״מ דוקא קתני מידי *גבי הדדי תניא שיילינהו לתנאי דבי רבי חייא ודבי ר׳ אושעיא ואמרי גבי הדדי תניין פשיטא אמר אני משלם והזר ואמר הריני משלם הא קאמר הריני משלם והזר אלא אמר הריני משלם והזר

[בכתובות סה. וש״נ עפי נדרי עב.]

[לקמן לח.]

[בכתובות סה. וש״נ עפי נדרי עב.]

הגהות הב״ח

(א) רש״י ד״ה לא״ל״ל דלא הוה ליה לומפטר: (ב) ר״ת ד״ה מדקתני וכו׳ ובנו שוחל: וקיומ ד״ש:

גליון הש״ס

גבי אמר רבא נעשה. עיין בתוספות פ״ק דנ״מ אות ל״ח: שם אלא מסה ליכא למשמע מינה. נדה לב. ע״ב: תוס׳ ד״ה אלא וכו׳. וי״ל דשלם נקט לאגבי. עיין נדרים דף ס. ע״ב וש״נ:

[לקמן לח. שבת יח. ערכין כ: גיטין סד.]

עין משפט נר מצוה

ד א מיי׳ פ״ח מהל׳ שאלה הל׳ ל סמג עשין פב טוש״מ סי׳ רלה:

ה ב טוש״מ שם סס:

ו ג ד מיי׳ שם סמג שם טוש״מ שם סס:

ז ה ו ז ח מיי׳ שם הל׳ 3 טוש״מ שם סס:

ח ט מיי׳ שם הלכה ד טוש״מ שם סס:

דלמא מודה ומפטר. פי׳ דלמא ימהר להודות קודם שיבאו עדים וכיון כרב דאמר מודה בקנס ואח״כ בא עדים פטור ואע״ג דמתני׳ דמרובה (ב״ק דף שכ:) דייקי׳ דלא כרב על פי עלמו דומיא דעל פי עד אחד לפי מסקנא דאמר מתפרנסת מעלמו בקרן אבל כיכא דפטר עלמו מקלוס לא אמר לא מפקא מדרב וכן הלכה ולא בשמואל דאמר ר׳ יוחנן סבר נמי כתם דפטור ושמואל ור׳ יוחנן הלכה כר׳ יוחנן דאמר פי׳ מי שהוציאוהו

(עירובין דף מח):

אי נמי דקיימא באגם. תימה דתימא נעשה כאומר לו לבשתגנב ותשלמני הרי פרתי קנויה לך מעכשיו סמוך לגניבה דאמר ר׳ יוחנן בפ׳ עומדת בתנם (כתובות ד׳ פב. ושם) משוך פרה זו ותקנה לך מעכשיו ולאחר שלשים יום קנה אחי׳ עומדת בתנם וגיזותיך וולדותיך לא קנה אחי׳ שאומר מעכשיו שלשים יום הקנון עגמר ד׳ יוחנן בפ׳ לאומר (קידושין דף ס.) בא אחד ולקחה מעכשיו ולאחר שלשים יום בא אחר וקדשה מעכשיו ולאחר כ׳ יום בא אחר וקדשה מעכשיו ולאחר עשרה ימים בא אחר וקדשה מעכשיו אחי׳ הן מאה כיוס תוכיסות בה לכל חד וחד קיומא לחבריה שבע ושמונה י״ל דקדושין (דף ה:) ותקשה לר׳ יוחנן י״ל דשלים נקט לחבריה דבקן ולגזל קנין (ב״ק ד׳ קח.) לאורויי דחלס נשבע ושלים אחי׳ בפקל שלו ולרבא לאורויי שלים אחי׳ שנשבע תחלה שבפקל שלו ולא לקה לושבע הייני לא לקה לעמוד בשבועה אבל אם חמר הריני משלם אם נשבע תחלה שלו:

שואל עד שישלם. הואיל וכל הנאה שלו ולהאי טעמא אחי׳ אם התנה עליהם בשם ד׳ לא קנה עד שנשלם ולטעמא דלעיל דמשום לא שכיחא אם התנה עליהם בשם ד׳ לא קנה אחי׳ בלא שום ספק ולטעמא דמגמו בקרן אבל בשאר נשבעה אבל אם אמר אם לא אשלם לך מעכשיו אם לא אשלם לך אחי׳ בלא שום ספק ולטעמא דלעיל דמשום לא שכיחא אם התנה עליהם בשם ד׳ לא קנה